

61-625 Poznań
ul. Czarna Rola 4
tel: 61 827-05-00, 827-05-20

fax: 61 827-05-22
e-mail: sekretariat@poznan.wios.gov.pl
www.poznan.pios.gov.pl

Delegatura WIOŚ w Pile
64-920 Piła
ul. Motylewska 5a
tel: 67 212-23-12, 212-57-77

fax: 67 212-72-35
e-mail: pila@poznan.wios.gov.pl

PROTOKÓŁ KONTROLI NR PIL 13/2017

Sygnatura protokołu	PDI.703.26.2017.BF	
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1688)	
Identyfikacja kontrolowanego zakładu		
Nazwa zakładu, adres	Gmina Lubasz, ul. Bolesława Chrobrego 37, 64-720 Lubasz, Gmina Lubasz (wiejska), Powiat czarnkowsko-trzcianecki	
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Instalacje: inne	
Adres kontrolowanej działalności	ul. B. Chrobrego 37, 64-720 Lubasz, Gmina Lubasz (wiejska), Powiat czarnkowsko-trzcianecki	
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Marcin Filoda, Wójt	
Regon zakładu lub PESEL kontrolowanego, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	570791106	
Rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej	Nie dotyczy	
Rejestracja	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.).	
Telefon/ fax.	67 255 60 12, 255 60 83, 255 64 64 67 255 64 62	
Adres strony internetowej:	lubasz.pl	
email	lubasz@wokiss.pl	
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	Nie dotyczy	
Przedstawiciel kontrolowanego upoważniony do reprezentacji	Imię i nazwisko Marcin Filoda	Stanowisko Wójt
Udzielający informacji: (imię i nazwisko,	Imię i nazwisko Marcin Filoda	Stanowisko Wójt

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Działka ewid. Nr 64/3 w miejscowości Stajkowo nie jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, natomiast zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubasz stanowi ona **teren udokumentowanych złóż piasku**. Powierzchnia przedmiotowej działki wynosi: 3,95 ha (w tym 3,29 ha to grunt rolny VI klasy oraz 0,66 ha – **nieużytki**).

Długość dróg w Gminie Lubasz:

1. m. Lubasz, ul. Pod Lipami – ok. 392 m,
2. Lubasz, ul. Ustronna – ok. 2058 m,
3. m. Stajkowo – ok. 355 m,
4. Miłkowo „Miłkowska Chata” – ok. 1607 m,
5. m. Miłkowo – Kamionka – ok. 2143 m

- Właścicielami działek nr ewid. 62,64/2,65/1 (zał.1a) na których podczas lustracji terenu Gminy przeprowadzonej w dn.22.02.2017r. wykazano odpady w tym niebezpieczne (zawierające azbest) są osoby fizyczne.

b) kwalifikacji przedsięwzięcia inwestycyjnego, instalacji czy zakładu w odniesieniu do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (pozwolenia zintegrowane),

Gospodarka ściekowa

Ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej nie podlega zapisom rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

Ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej nie podlega zapisom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169).

Gospodarka odpadami

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 09.11.2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z póź.zm.) działki w Gminie Lubasz jak również drogi gminne objęte kontrolą nie znajdują się w grupie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w tym rozporządzeniu, jak również nie są wykazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014, poz. 1169).

c) istotnych z punktu widzenia kwalifikacji przedsięwzięcia i ustalenia wymaganych uregulowań formalnoprawnych informacji na temat zdolności produkcyjnej instalacji objętej kontrolą lub rzeczywistej wielkości produkcji,

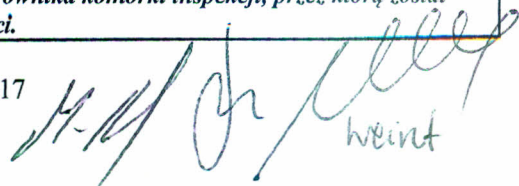
Gospodarka ściekowa

Ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.
Nie wymaga pozwolenia.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 3 z 13

protokół kontroli nr PIL 13/2017

Gospodarka odpadami

Gmina nie prowadzi działalności produkcyjnej związanej z gospodarką odpadami. Kontrola nie dotyczy też instalacji w myśl ww. zapisu.

d) rodzaju produkcji lub prowadzonej działalności – j.w.,

Gospodarka ściekowa

Ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.

e) uzasadnienie braku zawiadomienia o zamiarze rozpoczęcia kontroli przedsiębiorcy

- nie dotyczy. Gmina nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 1829 z póź.zm.)

Gospodarka ściekowa

Podjęcie czynności kontrolnych związane było z zagrożeniem środowiska naturalnego spowodowanym tym, że WIOŚ został poinformowany o podejrzeniu wprowadzenia ścieków bytowych do rzeki Gulczanki w dniu 06.01.2017 r. w związku z zaobserwowaniem szarej zawiesiny i białej piany w wodach rzeki Gulczanki w miejscowości Bończa oraz nie zapewnieniem przekazania całej ilości wytworzonych ścieków w zbiornikach bezodpływowych na obszarze Gminy Lubasz do oczyszczania.

Gospodarka odpadami

Opis przedmiotu interwencji.

Przesłanką do podjęcia przedmiotowej kontroli w Gminie Lubasz, były informacje przedstawione w zgłoszonej interwencji, z której wynikało, iż w roku 2016 Gmina wykorzystwała na drogach lokalnych do utwardzeń nawierzchni odpady porozbiórkowe w tym zawierające azbest jak również część z tych odpadów została zadołowana na „dzikich składowiskach” na jej terenie.

Zdaniem skarżącego odpady te gromadzone były na terenie składowiska w Sławienku, nad którym Zarząd pełni GZK sp. z o.o. w Lubasz, i pochodziły od mieszkańców gminy.

W 2016 roku na ww. składowisku z polecenia Wójta Gminy prowadzone było przetwarzanie - kruszenie części zgromadzonych odpadów porozbiórkowych w tym zawierających azbest. Po tym procesie, który realizowała w mobilnej kruszarce wynajęta przez Gminę firma zewnętrzna, część gruzu odpadowego została następnie rozwieziona na wskazane przez przedstawiciela Gminy lokalne drogi, które utwardzono. Warstwę złożonych odpadów przysypano warstwą żużla.

Z uwagi na ww. nieprawidłowości podjęto w Gminie Lubasz kontrolę w przedmiotowym zakresie.

1.2. Ustalenia w zakresie przestrzegania zasad ochrony środowiska zgodnie z celem kontroli.

Gospodarka ściekowa

Po przybyciu na wskazane miejsce w dniu 17.01.2017 r. pracownicy WIOŚ podczas wizji lokalnej stwierdzili wodę bezbarwną w ww. cieku oraz nie zaobserwowali wprowadzania ścieków bytowych. Dodatkowo pracownicy WIOŚ dokonali poboru prób wody z rzeki Gulczanki w miejscowości Bończa, poniżej miejscowości Prusinowo i powyżej miejscowości Prusinowo.

Gulczanka we wszystkich punktach pomiarowych w zakresie elementów fizykochemicznych prowadzi wody poniżej klasy II. Zadecydowały o tym podwyższone stężenia w zakresie: przewodności elektrycznej właściwej, twardości ogólnej, substancji rozpuszczonych, azotu Kjeldahla, azotu ogólnego, azotu azotanowego. Z biegiem rzeki wskaźniki zanieczyszczeń w zakresie OWO ulegają niewielkiej poprawie a fosforanów pogorszeniu, ale mieszczącym się jeszcze w stanie dobrym. Na uwagę zasługuje ponadnormatywne stężenia azotu azotanowego co może świadczyć o wpływie rolnictwa na stan wód wyżej wymienionego odcinka rzeki.

W dniu 28 stycznia br. Andrzej Żaczek, inspektor gminy Lubasz przeprowadził oględziny rzeki Gulczanki na odcinku od miejscowości Śmieszkowo do miejscowości Lubasz (do przepustu z drogą Wojewódzką nr 182) w trakcie których nie stwierdzono żadnych niepokojących incydentów związanych z nielegalnym zrzutem nieczystości ciekłych.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 4 z 13

protokół kontroli nr PIL 13/2017

Na jakość wody w rzece Gulczanka na wysokości Bończy wpływa gospodarka wodnościekowa w Prusinowie, Sławnie, Bończy i na ulicy Łąkowej w Lubasz.

Sposób odprowadzania ścieków z ww. miejscowości przedstawia się następująco:

Prusinowo: w części ścieki gromadzone w zbiornikach bezodpływowych z których powinny być wywożone na punkt zlewny w Stajkowie oraz w części oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Sławno: w części ścieki wprowadzane do kanalizacji ściekowej zakończonej oczyszczalnią w Jędrzejewie, w części ścieki gromadzone w zbiornikach bezodpływowych z których powinny być wywożone na punkt zlewny w Jędrzejewie,

Bończa: w części ścieki gromadzone w zbiornikach bezodpływowych z których powinny być wywożone na punkt zlewny w Stajkowie.

Lubasz: w części ścieki wprowadzane do kanalizacji ściekowej zakończonej oczyszczalnią w Stajkowie, w części ścieki gromadzone w zbiornikach bezodpływowych z których powinny być wywożone na punkt zlewny w Stajkowie oraz w części oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.) sprawuje Pan Marcin Filoda Wójt Gminy Lubasz w myśl art. 9u.1 ww. ustawy.

Siedziby sołectw: Antoniewo, Dębe, Goraj-Bzowo, Jędrzejewo, Kamionka, Klempicz, Krucz, Kruteczek, Lubasz, Miłkowo, Nowina, Prusinowo, Sławno, Sokołowo, Stajkowo.

Pozostałe miejscowości: Bończa, Bzowo, Elźbiecin, Krucz (osada leśna), Kruczlas, Miłkówko.

Miejscowości posiadające wodociąg: Antoniewo, Dębe, Goraj-Bzowo, Jędrzejewo, Kamionka, Klempicz, Krucz, Lubasz, Miłkowo, Nowina, Prusinowo, Sławno, Sokołowo, Stajkowo, Bończa, Bzowo, Krucz (osada leśna), Miłkówko.

Miejscowości posiadające kanalizację ściekową: **Lubasz, Goraj, Jędrzejewo, Sławno, Krucz i Miłkowo.**

Gmina Lubasz posiada 3 układy urządzeń kanalizacji ściekowej wyposażone w komunalną oczyszczalnię ścieków w : Stajkowie, Jędrzejewie i Miłkowie.

Na wniosek inspektora w toku kontroli gmina skontrolowała częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwość i sposób pozbywania się komunalnych osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach Gminy Lubasz w **2016 roku**, w myśl art. 3 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w oparciu o prowadzoną ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków.

W wyniku powyższej kontroli ustalono odpowiedni za 2016 rok dla ww. miejscowości:

Prusinowo: ilość ścieków wytworzonych w zbiornikach bezodpływowych **5485,6 m³**, ilość ścieków wywiezionych na punkt zlewnych **1238,2 m³**, co stanowi **22,6 %** wytworzonych ścieków;

Sławno: ilość ścieków wytworzonych w zbiornikach bezodpływowych **1041,1 m³**, ilość ścieków wywiezionych na punkt zlewnych **110,0 m³**, co stanowi **10,6 %** wytworzonych ścieków;

Bończa: ilość ścieków wytworzonych w zbiornikach bezodpływowych **1853,6 m³**, ilość ścieków wywiezionych na punkt zlewnych **536,7 m³**, co stanowi **29,0 %** wytworzonych ścieków;

Lubasz: ilość ścieków wytworzonych w zbiornikach bezodpływowych **7192,6 m³**, ilość ścieków wywiezionych na punkt zlewnych **1615,0 m³**, co stanowi **22,5 %** wytworzonych ścieków;

Ilość wytworzonych ścieków w 2016 r. na terenie Gminy w oparciu o przepływomierze, wodomierze lub w przypadku ich braku o normy zużycia wody na mieszkańca wynosi: **267.506,54 m³/rok 2016.**

Ilość ścieków odprowadzonych w 2016 r. łącznie na oczyszczalnię w Stajkowie, Jędrzejewie i Miłkowie (145.640,0 m³), punkty zlewnie (20.723,2 m³) i na oczyszczalnię przydomowe (20.006,87 m³) wynosi **186.370,07 m³**, co stanowi **69,7 %** wytworzonych ścieków.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Ilość ścieków wytworzonych w zbiornikach bezodpływowych i przyjętych na punkty zlewne w 2016 r. wg prowadzonego rejestru wynosi 19.441,86 m³, co stanowi 19,3 % wytworzonych ścieków w zbiornikach bezodpływowych, która wynosi 100.578,33 m³/2016 r.

W oparciu o powyższe inspektor stwierdził, że **Gmina Lubasz nadal** prowadzi nieodpowiednio ewidencję zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania co się objawia nie zapewnieniem przekazania do oczyszczania całej ilości wytworzonych ścieków w zbiornikach bezodpływowych na obszarze Gminy Lubasz, co narusza art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.). Dowody: bilans wodno-ściekowy dla Gminy Lubasz oraz zestawienie ewidencji zbiorników bezodpływowych dla miejscowości w Gminie Lubasz.

Gmina podjęła działania w celu poprawy kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych i przyłączenia nieruchomości do istniejącej kanalizacji ściekowej.

Władanie urządzeniami wodociągowymi, kanalizacją ściekową i komunalnymi oczyszczalniami ścieków Gmina Lubasz przekazała Gminnemu Zakładowi Komunalnemu Sp. z o.o. w Lubasz, ul. Stajkowska 23, 64-720 Lubasz.

Oczyszczalnia ścieków w Stajkowie nie oczyszcza ścieków w stopniu wymaganym przepisami.

Gmina Lubasz z uwagi na powyższe prowadzi działania w wyniku których zostanie wybudowana nowa oczyszczalnia ścieków w Stajkowie do końca 2018 roku.

Gospodarka odpadami.

I. W dniach 16-22.02.2017r. oraz 01-07.03.2017r. dokonano lustracji nw. miejsc:

1. Działka nr ewid. 64/3 w Stajkowie - teren byłego wyrobiska żwiru i piasku (nieużytek) - **zał.(1a)**. Lustracja wykazała, iż na terenie ww. działki wybierane jest kruszywo prawdopodobnie przez okolicznych mieszkańców. Działka ta znajduje się w otoczeniu lasu, teren posiada nierówną powierzchnię z miejscowymi zagłębieniami. Dostęp do działki jest możliwy dla osób postronnych. W wyniku poboru kruszywa na obszarze działki powstała skarpa, na której stwierdzono porozrzucane fragmenty uszkodzonych płyt azbestowych. Odłamki tych płyt stwierdzono na całym obszarze działki.

W dniu kontroli wykazano także miejscowo złożone odpady w postaci : mieszaniny gruntu, piasku, kamieni polnych, gruzu budowlanego, fragmentów betonowych bloków z uzbrojeniem, cegieł poroziórkowych, odpadowych opon, odpadów paleniskowych, gabarytowych (meble) w tym także uszkodzonych płyt azbestowych z demontażu pokryć dachowych.

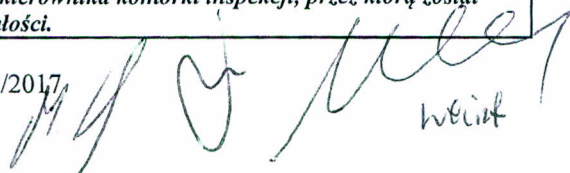
Odpady zalegały w skupiskach w sposób nieuporządkowany (beładny) bezpośrednio na gruncie również w obrębie działki także przy wjeździe na jej teren oraz pod drzewami.

- w dniu kontroli 01.03.2017r. zidentyfikowano oraz wydobyto na powierzchnię m.in. partię odpadowych płyt azbestowych zakopaną w centralnej części działki - odpad klasyfikowany zgodnie z katalogiem odpadów pod kodem 170605*- **Materiały budowlane zawierające azbest- (zał.1a)**. Zgodnie z oświadczeniem Wójta odpady te zabezpieczono, natomiast obszar działki odpowiednio oznakowano z informacją jako miejsce niebezpieczne- (zał.9). Na dowód przesłano zdjęcie w dn. 29.03.2017r.

Ilość ww. odpadów wykazana w dniu kontroli w tym miejscu była trudna do stwierdzenia. Dane takie możliwe będą po uporządkowaniu tego terenu z odpadów tj. ich usunięciu przez uprawnione jednostki.

2. Przeprowadzona lustracja terenów przyległych do ww. wyrobiska tj. działek nr ew. 62.64/2.65/1 w m. Stajkowo wykazała podobny stan zanieczyszczenia odpadami. Na terenie tych działek również zlokalizowano miejscowo zalegające odpady komunalne inne niż niebezpieczne jak również złożone pod

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

drzewami odpady niebezpieczne tj. zdemontowane pokrycia dachowe z eternitu. Wykazane nieczystości zalegały na gruncie oraz bez zabezpieczeń terenu np. przed dostępem osób postronnych.

Obecny w trakcie oględzin Sołtys wsi Stajkowo Pan Marian Mirek poinformował, iż te działki należą do osób prywatnych tj. dz. 62 p. Kosicki Jakub i Wanda, dz. 64/2 p. Noji Tomasz, 65/1 Urbański Włodzimierz. Także posesja w m. Antoniewo (przedstawiona na zdjęciu w interwencji), na której jak wniósł skarżący zakopane są odpady należy do osoby fizycznej p. Andrzeja Wicher.

3. Lustracja drogi lokalnej w m. Stajkowo oraz dokonana na gł. ok. 20 cm odkrywka fragmentu tej drogi, znajdującej się w obszarze Natura 2000, wykazała jej utwardzenie odpadami porozbiórkowymi z gruntem. W masie tych odpadów stwierdzono także obecność kawałów odpadowych płyt azbestowych znajdujących się miejscowo na jej powierzchni jak i pod warstwą odkrywki. Ilości tych odpadów (wagowo) w dniu kontroli były trudne do stwierdzenia.

II. W dniu 07.03.2017r. dokonano lustracji kolejnych dróg lokalnych w Gminie, na których wykonano po 2 odkrywki (ok. 4m²) na głębokość 20 cm.

Badane drogi to:

- a. w kierunku Lubasz - Antoniewo
- b. między m. Miłkowo w kierunku na Kamionkę
- c. pod Lipami w m. Lubasz
- d. m. Miłkowo „Chata Miłkowska”

Kontrola tych dróg wykazała w masie gruntu, kamieni i pokruszonego gruzu budowlanego także obecność różnej wielkości kawałów odpadowych płyt eternitu zawierającego azbest (zał. 1b).

Ilości tych odpadów w dniu kontroli były trudne do stwierdzenia.

Kontrola drogi w m. Miłkowo „Chata Miłkowska” nie wykazała odpadów zawierających azbest.

III. W dniu 16.02.2017r. rozpoczęto także czynności wyjaśniające kwestię niewłaściwego postępowania z odpadami w Gminie Lubasz przedstawioną w interwencji z osobami, które miały związek w tej sprawie.

Przedstawiciele Gminy w tym Pan Marcin Filoda Wójt, Pan Piotr Błoch Inspektor ds. infrastruktury drogowej, Pan Adam Ratajczak Kierownik Referatu jak również Pan Maciej Wyrwa Prezes Spółki GZK Sp. z o.o. w Lubasz i Pan Mirek Marian Sołtys wsi Stajkowo złożyli pisemne wyjaśnienia w ww. zakresie (zał. 2).

Także przedstawiciele Firmy Nowak Betoniarnia z Pierwoszewa. Pan Patryk Dams operator koparki oraz Pan Przemysław Nowak właściciel ww. jednostki złożyli takie zeznania w dniu 02.03.2017r – (zał. 2a).

Wobec zadanych pytań w sprawie osoby te zeznały, iż w zarówno podczas kruszenia gruzu porozbiórkowego jak również jego rozwożenia na drogi nie zauważyły odpadów zawierających azbest jak również nie mają wiedzy w kwestii ich deponowania w miejscach nielegalnych na terenie Gminy.

Wójt Gminy Pan Marcin Filoda w złożonej w dniu 16.02.2017r. informacji stwierdził m.in., iż nie wydawał dyspozycji pracownikom Gminy odnośnie wykonania prac związanych z kruszeniem płyt azbestowych jak również nielegalnym lokowaniem tych odpadów na terenie Gminy, zlecił natomiast pokruszenie gruzu od lat magazynowanego na terenie przyległym do składowiska w Sławienku. Ww. przedstawił też wykaz z liczbą wniosków za lata 2014-2016. złożonych do Gminy dotyczących usunięcia wyrobów azbestowych z jej terenu oraz ich masy zebranej i zlikwidowanej.

Odnosząc się do prowadzonej kontroli WIOŚ powyższe stanowisko wyraził także w pismach z dnia 24.02.2017r. i 20.03.2017r., w których wskazał także fakt przystąpienia Gminy do likwidacji „dzikich wysypisk” znajdujących się na jej terenie . W trakcie kontroli przesłano zdjęcia z tych działań w dn. 29.03.2017r. – zał. 9.

Podkreślił też, iż „dzikie wysypisko” odpadów na dz.64/3 w Stajkowie, tworzone było na tym terenie od dłuższego czasu, a złożone tam odpady prawdopodobnie „podrzucali” nieznani sprawcy. Odpady te w ocenie Wójta Gminy składowane są na ww. działce od ok. 2007r.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

W piśmie zawarto także informację, iż w Gminie realizowana jest kampania edukacyjna skierowana do mieszkańców Gminy na temat zgodnego z prawem postępowania z odpadami azbestowymi po to aby w przyszłości wyeliminować przypadki ich porzucania w przypadkowe miejsca.

W Gminie Lubasz od 2009r. realizowany jest także program usuwania azbestu. Szczegółowe informacje na ten temat (również w odniesieniu do zarzutu skarżącego ws. odstąpienia Gminy od programu) zawiera przedmiotowe pismo (zał.5).

Jednocześnie Wójt Gminy Pan Marcin Filoda w dniu 16.03.2017r. razem z przedstawicielami Gminy i Sołectw dokonał badania hałdy gruntu złożonej na terenie działki 226/4 w m. Sławienko, z której pochodził materiał odpadowy do utwardzeń dróg. Wynik tych prac przedstawił w sporządzonym protokole załączonym do pisma z dn. 20.03.2017r.

Zgodnie z ww. dokumentem w hałdzie wykonano 16 odkrywek w celu identyfikacji w jej masie odpadów zawierających azbest. W 13 odkrywkach wykazano odłamki płyt eternitu. Według obliczeń Gminy wykonanych na miejscu łączna masa odpadów zawierających azbest ze wszystkich prób to 1,8 kg. Masa wszystkich prób to 3096 kg. Ostateczny szacunek to 1,6 Mg w 2850 Mg masy złożonej hałdy zanieczyszczonego gruntu.

Hałda ta zatem (co potwierdza też wynik badań) jest odpadem niebezpiecznym klasyfikowanym zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów i załącznikiem 4 ustawy o odpadach SKŁADNIKI, KTÓRE MOGĄ POWODOWAĆ, ŻE ODPADY SĄ ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI pkt.25 azbest (pył i włókna) pod kodem 170503* - gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB).

W dniu 02.03.2017r. WIOŚ wykonał 4 wybiórcze odkrywki w hałdzie na gł.0,5 m w kierunku identyfikacji odpadów zawierających azbest. W każdej z odkrywek wykazał odłamki płyt eternitu.

Badanie to przeprowadził także wobec zgłoszonych przez Gminę uwag, iż odpady te są podrzucane na teren działki przez osoby postronne.

Wytwarzanie odpadów.

- W ramach niniejszej kontroli źródłem wytwarzania odpadów na terenie Gminy są mieszkańcy generujący odpady komunalne, w tym również odpady niebezpieczne.

Na podstawie ustaleń kontroli latem 2016r. Gmina podjęła decyzję o pokruszeniu części zgromadzonych na terenie działki nr 226/4 w Sławienku, odpadów poroziórkowych takich jak beton, cegły (grupa 17 wg katalogu odpadu) w tym również mogących się w ich masie znajdować pokryć dachowych z eternitu (**kod 170605***) powstałych np. z demontażu obiektów budowlanych (zgodnie z zeznaniem Pana Piotra Błoch **zał. 7**).

Usługę kruszenia ww. odpadów wykonywała na terenie działki na zlecenie Wójta Gminy firma Tombet z Krzyża Wlkp. Powyższe prace firma ta realizowała w maju i czerwcu 2016r. przez 4 do 5 dni. W trakcie kruszenia odpadów w wynajętej mobilnej kruszarce dostarczonej na teren działki prawdopodobnie doszło do ich wymieszania.

Pokruszony już gruz odpadowy dodatkowo wymieszano z masą gruntu zalegającego na działce a także podebranego w trakcie załadunku gruzu na środki transportu, który prowadziła kolejna firma p.n. Betoniarnia NOWAK z Pierwoszewa także wynajęta w tym celu przez Wójta Gminy.

Przeprowadzone powyżej czynności stanowiły **zatem proces wytwórczy „nowego” rodzaju odpadu niebezpiecznego o kodzie 170503***- gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB).

Źródłem wytwarzania ww. odpadu była kruszarka rozdrabniająca gruz, natomiast wytwarzającym ww. odpad niebezpieczny tj. realizująca proces kruszenia - firma Tombet z Krzyża Wlkp. jak również prowadząca następnie załadunek gruzu z gruntem na środki transportu - firma p.n. Betoniarnia NOWAK z Pierwoszewa.

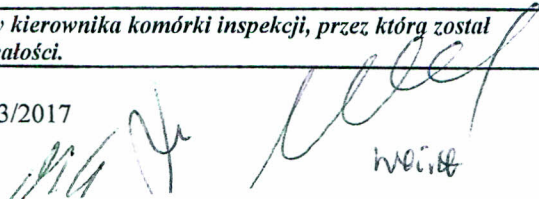
Z przedstawionych przez Gminę dokumentów wynika, iż **wytworzono** w ten sposób 3540 Mg odpadu 170503* (na podstawie dokonanego obmiaru hałdy), gdyż nie prowadzono ewidencji odpadów.

Odpad ten następnie w ilości 690 Mg (1/5 masy hałdy) został usunięty z terenu działki 226/4 przez f.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 8 z 13

protokół kontroli nr PIL 13/2017

Betoniarnia NOWAK z Pierwoszewa i rozplantowany na lokalnych drogach gminy jako materiał utwardzający wg zleceń –**zał.8**.

Pozostała część odpadu w ilości 2850 Mg złożona została na terenie działki w hałdzie, na której zalega do dnia kontroli. Gmina posiada tytuł prawny (własność) do terenu działki 226/4r.

W styczniu 2017r. umową użyczenia przekazała ww. teren GZK Sp. z o.o. w Lubasz w użytkowanie pod PSZOK dla odpadów porozbiórkowych, która zgodnie z art.3 ust.1 pkt.19 ustawy o odpadach stała się posiadaczem odpadu o kodzie 170503*.

Przetwarzanie odpadów.

W ramach gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina utworzyła PSZOK zlokalizowany w m. Sławienko, gm. Lubasz na terenie działek nr ew. 226/3 i 226/4 prowadzony od maja 2016r. przez GZK sp. o.o. w Lubasz. W dniu kontroli nie stwierdzono przetwarzania odpadów jak również instalacji służących do tego celu.

Z ustaleń kontroli wynika jednak, iż w miesiącach letnich 2016 r. na terenie działki nr 226/4 prowadzono przetwarzanie w mobilnej kruszarce część zgromadzonych tam przez Gminę do 2016r. odpadów budowlanych w tym mogących się znajdować w ich masie płyt eternitu. Usługę w tym zakresie wykonała na zlecenie Wójta Gminy firma Tombet z Krzyża Wlkp, (przetwarzający odpady).

Po przeprowadzonym procesie kruszenia odpadów, część z nich została załadowana na środki transportu f. Betoniarnia NOWAK z Pierwoszewa w trakcie którego uległy one dodatkowo wymieszaniu także z gruntem, i przez tą firmę rozwiezione zostały na lokalne drogi gminy, w celu ich utwardzenia. Ww. prace nadzorował z ramienia Gminy Pan Piotr Błoch (**zał.7, 8**).

Gmina wykorzystwała ww. odpad na drogach w ilości łącznej 690 Mg.

Zbieranie odpadów

Gmina jest właścicielem działki o nr ewid. 226/4 w Sławienku. W ramach ustawowego obowiązku utworzyła na działce nr 226/3 i nr 226/4 w Sławienku stacjonarny PSZOK do zbierania odpadów komunalnych dowożonych przez mieszkańców gminy Lubasz, który od lutego 2016r. prowadzi GZK sp. z o.o. zgodnie z Umowami zawartymi w tym zakresie.

Do tego czasu teren ten należał do Gminy i funkcjonował dla potrzeb jej mieszkańcy jako punkt gromadzenia gruzu i kamieni polnych. Umową użyczenia w styczniu 2017 r. przekazała ww. działkę ww. Spółce w użytkowanie GZK sp. z o.o. jako PSZOK do zbierania odpadów porozbiórkowych.

Stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami .

-Kontrolowana Gmina nie przedstawiła żadnych uregulowań w zakresie gospodarki odpadami (np. decyzji na zbieranie, wytwarzanie, przetwarzanie bądź transport odpadów).

Porównanie rzeczywistych warunków postępowania z odpadami z obowiązującym stanem prawnym.

-Wykazane w trakcie kontroli na terenach kontrolowanych działek odpady azbestowe złożono w miejscach na ten cel niewyznaczonych tj. bez decyzji właściwego organu wyznaczającej sposób i miejsce magazynowania odpadów bądź decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska, w myśl przepisów ustawy o odpadach.

- Odpady gruzu w tym zawierające azbest użyte do utwardzeń gminnych dróg (170503*) nie zostały ujęte w obowiązującym od 2016-01-24 rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku, określającego także warunki magazynowania niektórych odpadów przeznaczonych do wykorzystania i dopuszczalne ilości, które te podmioty mogą przyjąć i magazynować w ciągu roku , lub sposób określenia tych ilości dla niektórych rodzajów odpadów (Dz.U. 2016 poz. 93),

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 9 z 13

protokół kontroli nr PIL 13/2017

- Obowiązujące od 2015-06-27 rozporządzenie MŚ z dnia 11 maja 2015r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami obejmuje odzysk wyłącznie odpadu ex 17 05 03* Gleba i ziemia zawierająca substancje ropopochodne.

Ewidencja odpadów.

Gmina nie prowadzi ewidencji odpadów.

- Gmina nie przesyła zatem do marszałka województwa sprawozdania w zakresie gospodarowania odpadami za dany rok sprawozdawczy. Zgodnie z oświadczeniem Wójta ten obowiązek realizuje GZK w Lubaszu prowadzący gospodarkę odpadami w Gminie.

Ustalenia w zakresie interwencji.

W świetle ustaleń kontrolnych można uznać, iż zarzuty podniesione w zgłoszonej do WIOŚ interwencji dotyczące niewłaściwego postępowania z odpadami w Gminie Lubasz za zasadne.

Wykorzystane na drogach Gminy odpady porozbiórkowych zawierające azbest a także brak dostatecznego nadzoru nad prowadzoną gospodarką odpadami w Gminie skutkowało ich niekontrolowanym lokowaniem w miejscach do tego nieprzeznaczonych (istnienie tzw. dzikich wysypisk). Taka sytuacja w przyszłości może negatywnie wpłynąć na lokalne środowisko (grunt, wody, powietrze jak również na ludzi poruszających się po tych terenach wskutek np. rozkruszania odpadów zawierających azbest przez przemieszczające się po drogach pojazdy i związane z tym uwalnianie zawartych w nich szkodliwych substancji np. pył azbestowy. Na powyższe mogą mieć wpływ również warunki atmosferyczne.

1.3. Realizacja zarządzeń pokontrolnych.

Sprawdzenie realizacji zarządzenia pokontrolnego z dnia 13.06.2016 r. znak: PDI.703.12.2016.BF
Prowadzić kontrolę częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości ciekłych w celu zapewnienia przekazania do oczyszczania całej ilości wytworzonych ścieków na obszarze Gminy Lubasz. W realizacji.

Pan Marcin Filoda, Wójt pismem z dnia 29.07.2016 r. znak: RG.IV.1615.101.2016 poinformował w terminie WIOŚ w Poznaniu o zakresie realizacji ww. zarządzenia pokontrolnego, w myśl przepisu art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1688 z późn. zm.).

W wyniku ostatniej kontroli WIOŚ w Gminie w roku 2016 dot. zakresu gospodarki odpadami komunalnymi w ramach realizacji krajowego cyklu kontrolnego, wydano Zarządzenie Pokontrolne. Na zarządzenie to Gmina odpowiedziała w terminie, informując o wykonaniu nałożonych obowiązków.

1.4. Realizacja obowiązku przedkładania informacji o zakresie korzystania ze środowiska.

Jednostka jest zobowiązana składać Marszałkowi Województwa informacje o zakresie korzystania ze środowiska.

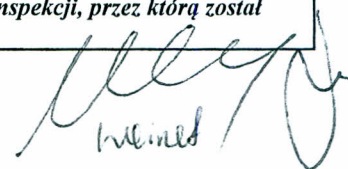
Obowiązek ten zrealizowała w odniesieniu roku 2016.

Wniesione opłaty: 2112,00 zł za 2016 r.

Jednostka prowadzi zgodnie z wymogami określonymi w art. 287.1.4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.) aktualizowaną co roku ewidencję zawierającą informacje o wielkości, rodzaju i sposobie zagospodarowania terenu, z którego odprowadzane są ścieki (wody opadowe lub roztopowe wprowadzane do środowiska).

Jednostka przedkłada marszałkowi województwa wykaz zawierający informacje i dane, o których mowa w art. 287 ust. 1 pkt 2-4 ustawy Poś, wykorzystane do ustalenia wysokości opłat, w terminie, o którym mowa w art. 285 ust. 2 ustawy Poś, (obowiązek nakłada art. 286 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

2. Naruszenia

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Dowód (dokumentacja audiowizualna, protokół oględzin, wyniki pomiarów, dokumenty zakładu, opinia eksperta itp.)	Punkt pozwolenia lub akt prawny (art., par, ust., pkt) lub inny dokument (zgłoszenie, informacje, itp.)
1	Złożenie odpadów w miejscach na ten cel niewyznaczonych na terenie Gminy Lubasz tj. bez decyzji organu w tym zakresie	Ustalenia kontroli -Protokół z oględzin (zał.1a),	art.16, 25.1 ,30.1, art.103.1,2 i 128 ustawy o odpadach z dn.14.12.2012r. (Dz.U. 2013 poz. 21z póź.zm)
2	Wykorzystanie odpadu o kodzie 170503* do utwardzeń dróg niezgodnie z rozporządzeniem w tym zakresie i z naruszeniem przepisów ustawy o odpadach	Ustalenia kontroli -Protokół z oględzin (zał.1b),	art.16, 30.1, 33.1, 45.1 pkt.2 w zw. z art. 27.8,10 ustawy o odpadach z dn. 14.12.2012r. (Dz.U. 2013 poz. 21z póź.zm), - rozporz. MŚ z 10.11.2015r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U. 2016 poz. 93) i rozp. MŚ - rozporz. MŚ z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami*
3	Gmina Lubasz nadal prowadzi nieodpowiednio ewidencję zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania co się objawia nie zapewnieniem przekazania do oczyszczania całej ilości wytworzonych ścieków w zbiornikach bezodpływowych na obszarze Gminy Lubasz, co narusza art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.)	Bilans wodno-ściekowy dla Gminy Lubasz Zestawienie ewidencji zbiorników bezodpływowych dla miejscowości w Gminie Lubasz	art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.)

Rozp. obejmuje odzysk wyłącznie odpadu ex 17 05 03 Gleba i ziemia zawierająca substancje ropopochodne

3. Popelnione wykroczenia i zastosowane sankcje

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna	Imię i nazwisko osoby, która popełniła wykroczenie	Zastosowana sankcja (pouczenie, mandat) lub odmowa przyjęcia mandatu
1	Złożenie odpadów w miejscu na ten cel nie wyznaczonym. na terenie Gminy Lubasz tj. bez decyzji organu w tym zakresie	art. 174 .3- Ustawa o odpadach- Magazynowanie odpadów z naruszeniem wymagań, o których mowa w art. 25	Pan Marcin Filoda	Mandat 400 zł.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

2	Wykorzystanie odpadu o kodzie 170503* do utwardzeń dróg niezgodnie z rozporządzeniem w tym zakresie i z naruszeniem przepisów rozporządzenia i ustawy o odpadach	art. 171- Ustawa o odpadach- Kto prowadzi gospodarkę odpadami niezgodnie z nakazem określonym w art.16	Pan Marcin Filoda	Mandat 300 zł.
---	--	--	-------------------	----------------

4. Inne zagadnienia

W roku 2016

- a. Proces przetwarzania odpadów z gr.17 w tym niebezpiecznego zaw. azbest tj. kruszenia i mieszania w mobilnej kruszarce, wytworzenie w jego wyniku odpadu niebezpiecznego > 1Mg o kodzie 170503* wymaga dokonania uregulowań tj. w zakresie przetwarzania odpadów i wytwarzania odpadów, przez jednostki prowadzące ww. procesy.
- b. W związku z ww. działaniami mieszanie ww. odpadów tj. innych niż niebezpieczne (170101,170102, 170405) z niebezpiecznym (170605*) stanowi naruszenie ustawowego zakazu (art.21.1 ustawy o odpadach z dn.14.12.2012r. (Dz.U 2013 poz. 21 póź.zm).
Proces wytwórczy ww. odpadu w ramach przetwarzania odpadów prowadziły f. Tombet z Krzyża Wlkp. i Betoniarnia Nowak z Pierwoszewa, która ponadto również realizowała transport odpadu niebezpiecznego, który wymaga stosownego zezwolenia.
- c. Kontrolowana Gmina nie przedstawiła żadnych uregulowań w zakresie gospodarki odpadami (np. decyzji na zbieranie, wytwarzanie, przetwarzanie bądź transport odpadów).

5. Informacje końcowe

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Protokoły z oględzin ze zdjęciami 1a, 1b
2. Protokół ze złożenia informacji i przesłuchań świadka (5 egz.)
- 2a. Protokół przesłuchań świadków F. Nowak z 02.03.2017r. (2 egz.) (skan)
3. Pytania dot. gospodarowania odpadami zaw. azbest
4. Pismo Gminy z 16.02.2017r. dot. likwidacji wyr.zaw. azbest
5. Pismo Gminy z dn. 20.03.2017r z załącznikami dot. informacji ws. przedmiotu kontroli
6. Upoważnienie do kontroli przedst.. Gminy z dn.16.02.2017r.
7. Protokół ze złożenia informacji p. Piotra Błoch z 14.03.2017r. (skan)
8. Zlecenie dla firm
9. Zdjęcia z porządkowania i zabezpieczenia terenu.
10. Upoważnienie Gminy
11. Protokół z poboru wody
12. Sprawozdanie z badań NR 13/LP/17-W
13. Wyniki badań JCW Gulczanka
14. Bilans wodno-ściekowy dla Gminy Lubasz
15. Zestawienie ewidencji zbiorników bezodpływowych dla miejscowości w Gminie Lubasz
16. Pismo Gminy z dnia 03.03.2017 r.
17. Notatka Gminy z dnia 24.01.2017 r.
18. Zbiorecze zestawienie informacji o zakresie korzystanie ze środowiska i wysokości należnych opłat za rok 2016
19. Pouczenie

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Załączniki dokumentujące naruszenia i nieprawidłowości:

Nr naruszenia	Nr załącznika	Opis
1	N1-1	Protokół oględzin
2	N2-1	Protokół oględzin
3	N3-1	Bilans wodno-ściekowy dla Gminy Lubasz
3	N3-2	Zestawienie ewidencji zbiorników bezodpływowych dla miejscowości w Gminie Lubasz

Dane i informacje zastrzeżone: Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanego ma prawo wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia i uwagi przed jego podpisaniem lub odmówić podpisania protokołu.

W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
Wszystkie strony protokołów dwustronnie parafowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono Panu Wójtowi, Marcinowi Filoda

Zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z dn. 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn. zm.) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: nie dotyczy.

Miejsce i data podpisania protokołu: Piła, 30.03.2017 r.

Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela jednostki
kontrolowanej

Potwierdzam odbiór 1 egzemplarza protokołu

.....
(podpis) Filoda

Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

GŁÓWNY SPECJALISTA

mgr inż. Marzena Mielnicka-Maślenka

GŁÓWNY SPECJALISTA

mgr inż. Bogdan Filip

Beata Weinert

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

de
Beata Weinert